

reformatorysche politieke federatie

Toespraak M. LEERLING

Federatieraad- vergadering 20-6-'81

Embargo 16.00 uur 20-6-1981

Meneer de voorzitter,

De 26ste mei 1981 zullen we in de RPF-gelederen niet snel vergeten. Op die warme Mei-dag veroverde de RPF maar liefst twee zetels in de Tweede Kamer van de Staten Generaal. Een innig gekoesterd verlangen is op die dag voor velen in ons land in vervulling gegaan. We hebben de Here God er voor gedankt, toen op die 26ste mei en ook vandaag nu we als Federatieraad bij elkaar zijn. Ruim 108.000 mensen vertrouwden hun stem toe aan de RPF ondanks wat er in die laatste weken en dagen voor de verkiezingen met name is aangedragen om het nutteloze van de RPF aan te tonen of zelfs bewust een totale verkeerde voorstelling te geven van een aantal programmapunten.

Ruim 108.000 mensen dus die voor de RPF kozen. Om u - als u dat tenminste wat zegt - een idee te geven hoeveel mensen dat altijd nog zijn : de RPF-aanhang vult zowel het gehele Fijenoord-stadion in Rotterdam als het Olympisch stadion in Amsterdam.

Overweldigend waren de reacties, talrijk de felicitaties en attenties. Bij herhaling werd ik - zelfs ver buiten de eigen kring - gelukgewenst met de " OVERWINNING " , alsof we plotseling de meerderheid in het parlement hadden veroverd of zoiets. Men heeft het overigens niet ten onrechte gezegd, want het was een overwinning als je let op de geestelijke strijd waarin we staan. Dat ervaar je misschien niet elke dag en elk moment, maar het is wel zo.

Ook in het parlement gaat het om de beslissende tegenstelling die in wezen heel de samenleving doortrekt: vóór of tégen Christus en Zijn Rijk. Lang niet iedereen is daarom blij met de entree van de RPF in de Tweede Kamer. Niet omdat men iets heeft tegen de leden van onze fractie op zich. Zeker niet, maar omdat men niet ten onrechte verwacht dat de RPF met een andere geestelijke bagage is binnengekomen dan doorgaans te doen en gebruikelijk is.

Dat moet ook

reformatorysche politieke federatie

Dat moet ook na verloop van tijd tot uiting komen in onze inbreng in de Kamer en de confrontatie met anderen. We leven wel in de wereld, maar mogen niet van de wereld zijn als christen. Dat is geen pretentie, maar een intentie. Het gaat niet in de eerste plaats om mens en samenleving te dienen, maar de Here God. In gehoorzaamheid aan Zijn geboden en beloften ligt zegen, ook voor land en volk, dat is ons credo. Dat de RPF, die deze opvatting in de verkiezingscampagne bepaald niet onder stoelen en banken heeft gestoken, zonder SGP en GPV te schaden, twee zetels mocht winnen, is in politiek Nederland bepaald niet onopgemerkt gebleven. En verrassend te ontdekken dat er veel meer aandacht is gegeven aan de RPF, dan b.v. de PSP die ook 2 zetels won en van 1 naar 3 zetels wist op te klimmen. Plotseling bleek kennelijk voor velen, naast alle wapengekletter van de grote vier, die twee zetels van de RPF wél van betekenis, zeker toen simpele rekensommetjes leerden, dat de huidige coalitie CDA/VVD mogelijk met steun van SGP, RPF en GPV toch de meerderheid in het parlement kon behouden.

Bewust heb ik dan ook tijdens het TV-interview op de verkiezingsavond gewezen op het zeker niet te verwaarlozen blok van ZES ZETELS, die de drie bijbelgetrouwe partijen hebben gekregen.

Ik hoop dat in de gelederen van die partijen mag worden onderkend hoe groot de kansen nog zijn. Zeker als je daarbij bedenkt dat een grotere eensgezindheid stellig meer aantrekkingskracht heeft op kiezers die het principieel met ons eens zijn, maar toch nog altijd denken in termen van macht en getal.

In de eerste dagen na de verkiezingen is er tot op het hoogste niveau met de gedachte gespeeld dat CDA en VVD mogelijk een beroep op SGP, RPF en GPV zouden kunnen doen. Er werd mij ook gevraagd of de RPF bereid zou zijn zo'n minderheidskabinet te gedogen. En hoe serieus dat is opgepikt, is gebleken uit bij voorbeeld een wat buiten proporties getrokken reactie van het Humanistisch Verbond. Als wat zij noemen een "levensbeschouwelijk genootschap" achtte men het nodig de kabinetsinformatie toch vooral te waarschuwen voor een kabinet dat zich afhankelijk zou maken van theocratisch getinte partijen ter rechterzijde, alsof dergelijke partijen ook ter linkerzijde zouden bestaan.

Een dergelijk kabinet

reformatoryische politieke federatie

Een dergelijk kabinet zou de pluriforme democratie in gevaar brengen en de kans vergroten dat de staat weer als zedemeester zou gaan optreden. Met name verworvenheden - zo noemt het Humanistisch Verbond dat - als liberalisering van abortus en euthanasie en de alternatieve samenlevingsvormen en het emancipatiebeleid zouden er door in gevaar komen. Je zou bijna tranen in de ogen krijgen bij zoveel misbaar ware het niet, dat duidelijk is wat ik u zoeven heb gezegd: het gaat om een geestelijke strijd en velen beseffen terdege dat de stem van hen die politiek naar de normen van Gods Woord willen bedrijven met 50% is versterkt. Afgezien nog van het feit of er ooit zo'n kabinet zou komen als het Humanistisch Verbond vreest, mag het duidelijk zijn, dat de RPF op geen enkele wijze ooit heeft laten blijken pogingen te doen de verworvenheden van onze parlementaire democratie om zeep te helpen. Daar zijn in onze dagen helaas wel andere groepen in de samenleving mee bezig, zoals bij voorbeeld rond de UNC-fabriek in Almelo. Daarover hoor ik niets van het Humanistisch Verbond, dat als zovelen geen zicht heeft op de fundamentele taken van de overheid.

Meneer de voorzitter, terug naar de politieke realiteit. De heren Lubbers en de Koning zijn bijna 3 weken bezig om in opdracht van Hare Majesteit de Koningin - de mogelijkheden te onderzoeken voor een kabinet dat kan rekenen op een zo breed mogelijke steun in het parlement. Rekenkundig is het begrijpelijk dat men zoekt naar een combinatie CDA, PvdA en D'66 met in totaal 109 zetels in de Tweede Kamer; maar of het verstandig is en of het recht doet aan de verkiezingsuitslag is vers twee. Want wie de verkiezingsstrijd nog niet is vergeten en wat van de diverse verkiezingsprogramma's weet, moet toch constateren dat er op zeer wezenlijke onderdelen van het beleid principiële verschillen liggen tussen met name CDA en PvdA. Daarnaast verwacht ik bepaald geen stabiel beleid van een regeringsploeg waarin zowel de heren Van Agt als Den Uyl zitting hebben. De ruzies uit de periode 73-77 blijven in herinnering. In de meer dan in één opzicht zorgelijke situatie waarin ons land zich bevindt, is een evenwichtig regeringsbeleid dringend gewenst. En dan mogen het partijcongres van de PvdA en fractieleider den Uyl zich bijzonder gematigd opstellen, in de achterban is het alles behalve rustig.

Dat bleek

reformatoryische politieke federatie

Dat bleek ook weer uit een tweetal artikelen in het Parool, waarbij Dr. Tromp inzake de modernisering van de kernwapens bepaald niet op dezelfde lijn zat als ir. Vredeling. Beiden zijn lid van de PvdA.

Bovendien moet er in het ene of het andere kamp enorm gezichtsverlies worden geleden als de kabinetsinformateurs kans zien de programma's van PvdA en D'66 enerzijds en het CDA anderzijds op elkaar te plakken. Denk aan de kernwapenkwestie, het behoud van de koopkracht voor de laagst betaalden en de zaak van de kerncentrales bij voorbeeld. Maar nog afgezien daarvan kan ik me voorstellen dat met name vele CDA-kiezers nu al bitter teleurgesteld zijn. Want ondanks bezwaren stemde men toch CDA om in elk geval de PvdA buiten de regering te houden. En zie daar- het was overigens al voor de verkiezingen voorspelbaar - het CDA zoekt meteen contact met de PvdA. Daar gaat de voorkeur van het CDA toch kennelijk naar uit, terwijl men in een sleutelpositie zit omdat een links meerderheidskabinet is uitgesloten. Zelfs in een CDA, waarin de zogeheten loyalisten zijn uitgezuiverd, kiest men eerder voor een koers zoals b,v, De Boer en Faber graag willen, dan voor de lijn Van Leyenhorst/Mateman. Zelfs het premierschap blijkt bespreekbaar te zijn, ook al ontkennen de heren van Agt en voorzitter Bukman van de CDA dat ten stelligste. Maar wie weet rolt er alsnog een tweede kabinet Den Uyl uit, je weet het nooit. In een ingezonden artikeltje in Trouw maakte een lezer zich gisteren zorgen over het CDA, dat wellicht misbruik maakt van het gegeven vertrouwen. Hij dreigt een volgende keer SGP, RPF of GPV te stemmen. Dat zijn krokodillentranen, meneer de voorzitter, hij had het op 26 mei al beter kunnen doen.

Overigens is het intens verdrietig op het Binnenhof voorlopig niets te kunnen constateren van een fundamentele ommekeer in het beleid. Dat blijkt ook wel uit de agenda die voor het beraad is opgesteld. Terwijl er bij voorbeeld wel gesproken is over het emancipatiebeleid, komen zeer essentiële kwesties als euthanasie, samenlevingsverbanden en handhaving van rust en vrede in ons steeds onveiliger wordende landje niet aan de orde. In het gesprek, dat ik met de heren Lubbers en De Koning had, is dat laatste wel besproken, evenals de oproep om als regering en volk in te zien dat we schuldig staan tegenover de Here God en dat we weer moeten gaan luisteren naar de Bijbelse normen voor mens en samenleving.

Zo'n beleid zou je ook moeilijk kunnen verwachten van een combinatie CDA/VVD/D'66. Toch heb ik deze combinatie meer aanvaardbaar genoemd, want er moet natuurlijk in ons land worden geregeerd.

En als de RPF een kabinet principieel niet kan steunen, willen we het in alle eerlijkheid op de daden beoordelen en naar bevind van zaken onze stem bepalen. Hoewel PvdA en VVD wat hun principiële herkomst betreft lood om oud ijzer zijn - beide partijen stellen vanuit de opvattingen van de Franse Revolutie de mens centraal valt er met de VVD meer constructief samen te werken en is er in de kringen van de VVD in het algemeen meer begrip voor onze standpunten.

Maar als D'66 zo'n combinatie toch blijft afwijzen, wat dan? Is een coalitie CDA/VVD met steun van SGP, RPF en GPV een oplossing? De RPF is onder geen voorwaarde bereid een kabinet alleen te "gedogen". Gedogen is zoveel als: zelf niets in te brengen hebben, maar op de critieke momenten helpen het kabinet in het zadel te houden. Voor zo'n rol is de RPF niet te vinden. Als er werkelijk zo'n combinatie komt - en ik acht dat zuiver theoretisch voor alsnog - dan is het voor-wat-hoort-wat. Dan zal er een overheidsbeleid moeten komen, waarin de Here God in het openbare leven wordt erkend, dan zal het leven (geboren en ongeboren) moeten kunnen rekenen op de bescherming van de overheid en zullen er om nog een voorbeeld te noemen er structurele veranderingen moeten komen in het sociaal-economisch beleid.

Er is dus geen enkele reden bezorgd te zijn over een gewijzigd RPF-standpunt, zoals dat hier en daar kennelijk wordt uitgelegd.

De RPF is het echt niet in de bol geslagen en staat echt niet te dringen om een bijdrage te leveren aan een regeringscombinatie, maar als het ooit wordt gevraagd, staan we er niet bij voorbaat afwijzend tegeover. Er zal voor onze medewerking echter in politieke munt moeten worden betaald.

Een irreële houding? Wie weet of juist met het oog op de steeds meer wetteloze situatie in ons land christenen die op zich nominaal weinig in tel zijn door de Here God toch kunnen worden gebruikt. We wachten in spanning af.

Meneer de voorzitter, sinds 10 juni zitten Aad Wagenaar en ik namens de RPF in de Tweede Kamer. Letterlijk en figuurlijk: zitten en in elk geval tot het zomerreces dat donderdag begint alleen luisteren en inwerken. Als een nieuwe partij in het parlement komen, is geen kleinigheid, want naast allerlei wetsontwerpen, brieven en nota's die je ontvangt, moet er van alles worden georganiseerd om als splinternieuwe fractie te kunnen draaien. Natuurlijk zijn er behulpzame collega's maar voor een groot deel moet je je eigen boontjes doppen. Des te meer ben ik blij, samen met Aad Wagenaar te zijn doorgedrongen tot de groene banken in de Tweede Kamer.

Bijzonder dankbaar zijn we dat we per 1 augustus over twee fractiemedewerkers kunnen beschikken en wellicht ook over een secretaresse, zodat de bemanning van het RPF-schip in Den Haag zo goed als rond is. Een geweldige zaak waar we heel blij mee zijn. En als we het dan toch over fractieassistentie hebben, wil ik van deze plaats al vast bijzonder hartelijk danken ons lid de heer Dam uit Reeuwijk, die zich spontaan heeft aangeboden om te helpen zo lang we dat nodig wensen. Daarmee zijn we in de eerste weken op geweldige wijze gebaat.

Terwijl het voor de doorgewinterde Kamerleden langzamerhand vakantietijd is en de werkzaamheden op een laag pitje worden gezet, is de RPF-fractie in de komende weken druk bezig met inhaal oefeningen. Want er waren natuurlijk vele tientallen voorstellen en wetsontwerpen in behandeling toen ons duo in de Kamer verscheen. En over al die stukken moeten we straks meepraten.

We mogen dan tot nu toe in de analen van de Tweede Kamerstukken nauwelijks voorkomen, naar we hopen breekt onze tijd nog wel aan.

U moet ons eerst de tijd gunnen om er achter te komen wat er allemaal speelt. Daarbij helpen trouwens ook onze sectie bij, zodat de RPF-trein langzaam maar zeker op het spoor komt. We hopen dan ook goed beslagen ten ijs te komen en dat is nodig, want zeker in het begin zal er scherp worden gelet op de inbreng en het optreden van de RPF die zeker niet zo maar als een nieuw stukje behang in het parlement wordt gezien. Dat is trouwens maar goed ook, want daarvoor heeft u ons niet naar Den Haag gestuurd.

Meneer de voorzitter, in de komende weken zullen op de diverse departementen de begrotingen voor het jaar 1982 worden gemaakt. Eind september krijgen we de plannen te horen. Nu reeds staat vast, dat de vooruitzichten meer dan somber zullen zijn. Voor het eerst na vele jaren zullen we als burgers ervaren, dat we niet alleen in koopkracht achteruit zullen gaan, maar dat we ook voor tal van voorzieningen meer moeten gaan betalen. Denk alleen maar aan de aankondiging van eergisteren, dat de gasprijzen per 1 januari met bijna 10 ct omhoog gaan. Een verhoging van bijna 20%. Een veel te forse sprong naar mijn mening, maar wellicht niet te voorkomen nu we in ons land de waarheid te lang hebben verzwegen en ver boven onze stand hebben geleefd. Nu vallen de harde klappen. En dat terwijl - om nog even op die gasprijzen terug te komen - het aantal mensen dat zegt de gas- en lichtrekening niet te kunnen betalen met de dag stijgt. Nu reeds zou een bedrag van maar liefst een miljard gulden niet te innen zijn. Ik neem direct aan, dat de stijgende kosten van levensonderhoud in vele gezinnen zorgelijke situaties veroorzaken. Toch zou ik graag wat meer informatie willen hebben over hen die hun gas- en lichtrekening niet betalen. Is het echt een kwestie van bittere armoede of een zaak van het verkeerd stellen van prioriteiten. Natuurlijk is een ieder vrij in het besteden van zijn of haar gelden, maar het komt tegenwoordig meer voor dat mensen hun verplichtingen niet nakomen uit een vorm van protest, zoals b.v. het niet betalen van milieulasten die per aanslag worden opgelegd.

Hoe het zij, meneer de voorzitter, zorgelijke tijden. Maar zeker niet uitzichtloos. Het gaat er om waar men de oplossing zoekt. Zoals ik zo vaak in de verkiezingscampagne heb gezegd en ook

ter kennis heb gebracht van Hare Majesteit de Koningin zijn de problemen niet alleen van materiële en technische aard. Ze zijn voor alles de uiting van een geestelijke crisis. Een crisis die ontstaat door het meer en meer loslaten van de Bijbelse normen voor mens en samenleving.

De RPF-fractie rekent het tot haar voornaamste taak op te roepen tot terugkeer en het gaan van andere wegen in onze samenleving. Dan kunnen we weer staat maken op de zegen van God. Dat getuigenis moet ook in de politiek worden gehoord. Het is het beste en het enige alternatief voor land en volk. Zouden we hen dat kunnen onthouden?

Prof. I,A.Diepenhorst heeft in het Centraal Weekblad onlangs smalend gesproken over de kleine confessionele partijen. "Het is," zei hij, "hoezeer ook te betreuren zoals steeds hetzelfde liedje: men wil krachtig getuigen en brengt de grote zaak om zeep." Met alle respect voor de wijsheid van prof. Diepenhorst, maar daarmee draait hij de zaken om.

Terecht wees het Nederlands Dagblad daarin in een hoofdartikel later op. Wat is immers de grote zaak? Is dat niet het feit, dat in het beleid van de overheid God de eer krijgt die Hem toekomt? Dat moet prof. Diepenhorst toch weten! Die grote zaak waar het om gaat wordt juist om zeep gebracht als christenen in hun politieke beleid onaanvaardbare compromissen sluiten en daarmee ongehoorzaam, worden aan wat de Here God vraagt. Dan wordt het zout in onze samenleving smake oos en ontstaat er bederf. Met alle gevolgen van dien.

Nood leert bidden, zegt het spreekwoord. Hopelijk gaan de ogen van velen in ons land open. Wellicht is er op 26 mei een hoopvol signaal van doorgekomen. Het kan anders en het zal ons land wèl gaan als we luisteren naar wat God van ons vraagt en opdraagt. En als er veel gebed is, want dat wapen is sterker dan welke politieke oplossing ook.

Daarom blijft het parool voor de RPF ook nu in de Tweede Kamer:

Om U te dienen!